

IN MEMORIAM - АЛЕКСАНДАР АЦА ЦАПТЕНИЋ

Незаменеиви спортски сарадник

Из године у годину, полако али неумитно, „небеска редакција“ Речи народа окупља све већи број новинара и спољних сарадника овог недељника. Драгославу Несторовићу, Ратибору Новаковићу, Миливоју Илићу, Драгољубу Бркивићу, Милану Несторовићу, Петру Црнобрњи и осталима придружили су се временом и незаменеиви сарадници спортске рубрике. Најпре Доминик Хочева, а од прошле недеље и трагично преминули Александар Цаптенић. Тихо, како је и живео последњих деценија, кренуо је вероватно у неки лепши свет у коме су аутори писане, новинарске речи адекватно поштовани и вредновани.

Иако рођен у Баваништу у времену пред Други светски рат, Александар Аца Цаптенић скоро читав животни век био је везан за Пожаревац и Пожаревљане. Основно образовање стицао је у време окупације Србије, носећи од куће у „Петрикину школу“ трножац да би седео у клупи и писао прва слова и бројеве. Похађао је потом Економску школу у поратним годинама, запослио се и момачке дане проводио у друштву пожаревачких момака и девојка жељних разних изазова. Животни изазови у два наврата водили су га на странпутицу. Одслужио је своје грехе, у међувремену је у Напуљу научио водоинсталатерски занат и по повратку у земљу од тога скромно живео. Последњих година није се одвајао од штапа јер је био суочен са здравственим проблемима, али смо се свакодневно виђали у Ужичкој улици где је живео без сталних прихода. Уместо поздрава говорио сам му у шали, али с поштовањем као старијем човеку: „Чико, пази на стуб и саобраћај!“. Одговарао је, добро познајући мој глас: „Пазите ви млади!“

Веровали или не, Аца Цаптенић је прве кораке у спортском новинарству начинио још као момак средином шесте деценије прошлог века у дневном листу Спорт. Био је дописник из Пожаревца. У то сам се уверио листајући у пожаревачкој библиотеци београдски дневник из тих година, када су његови рапорти најављивани и на насловној страни. Сарађивао је тих година и у пожаревачком листу „Спортска реч“. После дугог одсуства, у свет новинара вратио се по препоруци Драгослава Несторовића који га је довео код мене, у време када сам

први пут био главни и одговорни уредник листа „Реч народа“. Иако је било приговора на одлуку да га ангажујем као сарадника, нисам се покајао, јер је Аца потврдио да може бити драгоцен у периоду када није било ни фиксних телефона у просторијама

спортских клубова (посебно сеоских). О мобилној телефонији тада смо још увек маштали. Некако у исто време када сам прекинуо сарадњу са листом „Спорт“, предложио сам Зорану Миловићу (главном и одговорном уреднику и колеги са Факултета политичких наука) да поново ангажују за дописника из Пожаревца Ацу Цаптенића. И Аца је марљиво из недеље у недељу, из године у годину, одрађивао посао сарадника у оба штампана медија, а повремено и за

спортску емисију регионалног Радио Пожаревца. Захваљујући доброты и позитивној енергији коју је свакодневно око себе ширио, неприметно је постао у нашој редакцији „човек без кога се не може и у добру и у злу“. Иако сам често морао да прекуцавам његове текстове због језичких и словних грешака, за њега није било адекватне алтернативе у области спорта. Млади нису желели да буду сарадници у тој области зато што би требало да одвоје дане и дане, сате и сате, да прате спортске догађаје, да марљиво прикупљају резултате у разним дисциплинама и спортовима, да не питају за радно време и топле просторије у јесењем или зимском периоду. У време интернета и мобилних телефона све је другачије, па је и улога сарадника промењена.

И данас често причам анегдоту када сам као директор Речи народа сишао у Клуб новинара да у јутарњим сатима попијем кафу са колегама. За столом затичем насмејане Мићу Несторовића, Рашу Деурића, Драгана Миленковића и времешног, замишљеног, Ацу Цаптенића. Ненавикнут да Ацу видим нерасположеног, питам шта се догађа и кога љути. Шеретски, али врло озбиљним тоном, Аца одговара: „Питам се како ћу ја без вас када ви одете на онај свет“. Александар Цаптенићу, хтели ми то или не, „небеска редакција“ Речи народа чека све своје пулене! Заслужио си бољи живот у неким другим просторима.

Драган Живановић

ОМАЖ КЊИЖЕВНИКУ СЛАВИШИ РАДОВАНОВИЋУ ЦАРУ

Део Царевог књижевног и људског блага

Мала сала Центра за културу Пожаревац била је минулог петка стециште поштовалаца књижевног дела и пријатеља Славише Радовановића Цара. Наиме, годину дана пошто је своје овоземаљско стваралачко царство заменио небеским и заувек напустио Пожаревљане и своје Пруговчане, Радовановићу је приређен омаж који је отпочео инсертима из филма „Постоји ли Арад“ базиран на његовом роману „Српска кутија шибица“ и телевизијским репортажама аутора Новице Савића. Потом је Мирослав Митровић, учитељ и глумац аматер, прочитао сегмент романа „Трапез“ који је само неколико дана пре Радовановићеве смрти изашао из штампе, док су са сцене своја сећања на изузетног књижевног ствараоца, професора француског језика, директора и, пре свега, доброг човека евоцирали Снежана Симић, Милена Ђирић наставница школе „Милош Савић“ у Лучици, Живојка Жујкић песникиња из Ракове Баре, Велиша Јоксимовић, начелник Школске управе и књижевник из Пожаревца, Симиша Ристић, новинар и књижевник и Радивоје Јаковљевић, просветни радник.

Делећи своје емоције са публиком, учесници омажа присетили су се Славише Радовановића као човека који је волео и ценио људе око себе, професора који је несебично делио знања са ученицима, особе која је желела да моравски врбаци увек крај њега и писца који је свој, на жалост, релативно кратак живот, продужио кроз своја књижевна дела. Била је ово прилика да се нагласи његова писана реч која се први пут нашла међу корицама романа „Кише над изворима“, а да су теме о којима је писао биле разнолике. Актуелност стваралаштва огледала се у ономе што га окружује: живот малог и питомаг човека и његова судбина, али и судбина људи са маргине о којима се у свакодневном битисању скоро и не размишља. Иако је у својим делима бележио трновите стазе људи који су срећу потражили као гастарбајтери, и овековечио несрећне ратне деvedесете године, његов стил био је лак, питак и приљезан свим читаоцима, а колико је његов стваралачки дух био јак говори чињеница да је са мало речи

Славиша Радовановић рођен је 1951. године у Прујову. Завршио је Филолошки факултет на катедри за француски језик и књижевност, а усавршио на Универзитету у Безансону. Бавио се преводилашћом на француски језик. Први роман „Кише над изворима“ објавила му је „Полишика експрес“ иада једна од најчистијанијих новина у Југославији. Одмах њом, што је учинило и пожаревачко „Браничево“ коме је Радовановић признавао велике заслуге за буђење писца у њему. Следи роман „А, Б, Вуковар“ захваљујући којем Радовановић је био критичару Михајлу Пантићу улази у „нови талас српске прозе“ заједно са Басаром и другим иадашњим великим српским писцима. Његова најпознатија дела су „Празне године“, „Салашар“, романи „Крај азбуке“ и „Очух“, „Српска кутија шибица“, „Земунца у Ајндховену“, „Живот по Ларошфуку“, „Тражи се краљ на француском насловним“, роман за децу „Лејенко међу Србима“. Био је први лауреат награде „Мирослав Деретић“ за роман „Француска кутија шибица“ који је сврстан у десет најчистијанијих књија на листи Вечерњих новостии. Добитник је више награда за крајку причу и саириу, а као драмски писац остварио се комедијом „Метар и по до Цезара“. Преминуо је 28. октобра 2018. године.

много тога могао да каже уз одређену дозу хумора и сатире.

Вечери посвећеној сећању на Радовановића, уз велики број Пожаревљана и Пруговчана, присуствовали су и чланови његове породице који су од учесника омажа имали прилику да осете делић Царевог књижевног и људског блага које је носио у себи.

Влада Винкић

НА ЧАЧАЛИЦИ

Памтимо Карла Кобала

У знак сећања на народног хероја Карла Кобала, протекле недеље су чланови костолочког Огранка Удружења Словенаца „Сава“ из Београда положили венац свом сународнику. Карло Кобал је оставио неизбрисив траг у изградњи Србије, а сахрањен је на Чачалици.

У нашем крају, у Старом Костолцу, најдужа улица носи име овог храброг Словенца, народног хероја, шпанског борца. Далеко раније, по њему су се звали и ондашња школа и фудбалски клуб. Ту се налази и кућа, која је била дом Карла Кобала и његове супруге

Злате. Било је то и место одржавања састанака среског поверљивог Комунистичке партије Југославије, чији је Кобал био секретар. На кући, која је најалост у јако лошем стању, постављена је спомен плоча као подсећање на његов рад и херојску смрт од гестаповске руке.

Карло Кобал био је поштован човек на руднику и у селу. Био је шпански борац и члан Комунистичке партије Југославије. Страдао је априла 1943. године, након што је у Стари Костолац банула Специјална полиција предвођена гестаповцима. Ухапсили су три-

наесторо људи, међу којима и Кобала. Под стражом су држани цели дан и ноћ, а потом утоварени у камион који се упутио ка Пожаревцу. Кобал је одлучио да покуша да побегне из камиона у којем су уз возача била двојица гестаповаца. Према неким записима, на кривини између Ђириковца и Пожаревца, где се данас налази надвожњак, а некада виногради, Кобал је скочио на једног од гестаповаца и избацио га из во-

Крај Сиоменика сирељаним родољубима на Чачалици

зила, док је другом отео пушку. Када је кренуо да запуца метак се заглавио у цеви. Уследио је физички обрачун. За то време возач је зауставио камион и други гестаповац их сустигао. Тада је један од њих пиштољем усмртио Карла Кобала.

Његова жена Злата, чим је знала за јуначку смрт свог супруга, затражила је од партијске организације да је пошаље у одред како би осветила Кобала. Послата је на Космај. Непријатељ ју је ухватио код села Липе и Злата је стрељана.